

Miljøteknisk redegørelse for Molkær

Torben Sønderskov

Ravndalvej 1

7620 Lemvig

Udarbejdet den 10. juli 2024

Af miljørådgiver Heidi Birch Wentzlau og Malene Myllerup

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Kort beskrivelse	4
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Tidligere godkendelser	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	8
Afløbsforhold	9
Foderopbevaring	9
Lys	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	10
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab	13
Afstandskrav	14
Naturområder.....	15
Ammoniakemission	15
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	16
Kategori 1-natur	16
Kategori 2-natur	16
Kategori 3-natur	16
§ 3 områder	16
Lugt	19
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	20
Støv	20
Fluer og skadedyr	21
Til- og frakørsels forhold.....	21
Rystelser	22

Støj.....	22
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	23
Egenkontrol	24
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	25
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	25
Affald	25
Døde dyr	26
Vand.....	26
Energi.....	26
BAT (ammoniak)	27
Fravalg af BAT	27
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	28

Indledning

Denne miljøtekniske redegørelse beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Ravndalvej 1, 7620 Lemvig, beliggende i Lemvig Kommune.

Redegørelsen beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

God læselyst.

Kort beskrivelse

Dette er et tillæg til §16b-tilladelse den 10. april 2024. Torben Sønderskov ønsker at bygge en sektion mere (produktionsareal på 150 m²) på den nye poltestald, som der blev givet tilladelse til 10. april 2024 på Ravndalvej 1, 7620 Lemvig. Poltestalden placeres nord for ejendommens eksisterende bygninger.

Alle krav til lugtgene, ammoniakemission og -deposition er overholdt.

Basisoplysninger

I *husdyrgodkendelse.dk* har nærværende ansøgning skema nr.:246096

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Ravndalvej 1 ejer og driver Torben Sønderskov Torngårdvej 10, 7620 Lemvig, hvor der er en so- og smågriseproduktion. Herudover ejer Torben Sønderskov Pilgårdvej 28B, Lemvig, som ligger 2,1 km fra Ravndalvej 1. Pilgårdvej 28B er lagt under samme ejendomsnummer som Torngårdvej 10.

Afstanden mellem de Ravndalvej 1 og Torngårdvej 10 ejendomme er ca. 2,6 km, målt fra eksisterende staldbygning til nærmeste eksisterende staldbygning. De to ejendomme har hver sit ejendomsnummer, og der er derfor tale om to selvstændigt matrikulerede ejendomme, som ligger adskilt fra hinanden.

Anlæggene på de to ejendomme fungerer som uafhængige enheder, som kan drives selvstændigt. De to ejendomme er ikke teknisk forbundet. Der er hverken fysisk forbindelse (rør eller slanger) eller andre fælles anlæg eller tekniske installationer, der forbinder de to ejendomme. De to ejendomme har desuden hvert sit stuehus og hver sine personalefaciliteter. Husdyrbrugene har selvstændige gødningsopbevaringsanlæg og separate vand- og elmålere.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem Ravndalvej 1 og Torngårdvej 10. Da husdyrbrugene ikke er teknisk forbundne, men kun forureningsmæssigt forbundne, har driftskriteriet ikke betydning ifølge forarbejderne til Husdyrbruglovens § 16 c. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Ravndalvej 1.

Tidligere godkendelser

Seneste miljøtilsyn er foretaget i 2005, men ejendommen er aldrig blevet VVM-screenet eller miljøvurderet.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det ansøgte har en ammoniakfordampning under 3.500 kg NH₃-N/år, og er dermed omfattet af § 16b i Husdyrbrugloven.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Nedenstående tabel 1 viser en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, produktionsareal, staldsystem og dyretype.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Poltestald	387	Mekanisk ventilation	6 m	(#710108) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	300
NY poltestald	193	Mekanisk ventilation	6 m	(#710106) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	150
Sum						450

Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Der ønskes etableret en ekstra sektion på poltestald, som er beliggende nord for ejendommens nuværende bygninger. Poltestalden vil bestå af tre sektioner á 12 stier. Stierne indrettes med fast gulv, drænet gulv og spalter. Produktionsarealet er beregnet til 450 m² og der er valgt gulvtype: "Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv".

Nedenstående tabel 2 er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende	590 m ³ eksisterende gyllebeholder			135
Ny fortank	Flydende			120 m ³	23

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Der er en eksisterende gyllebeholder med en kapacitet på 590 m³ fra 1992. Der etableres fast overdækning på gyllebeholderen, som reducerer ammoniakemissionen med 50 %.

Herudover er der en eksisterende gyllebeholder med en kapacitet på 220 m³ fra 1977 samt en pumpebrønd – begge dele nedrives.

Der etableres en ny fortank med en opbevaringskapacitet på 120 m³ ved siden af gyllebeholderen, som nedrives. Fortanken etableres med pumpe og biogasstuds, da planen er at gyllen afhentes til biogasanlæg.

Af figur 1 ses situationsplanen for ejendommen.

Figur 1. Situationsplan

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Der sker ingen ændringer i de eksisterende bygninger, hvor der ikke har været dyr siden 2008. Der ønskes bygget en ny poltestald nord for de eksisterende bygninger med 300 m² produktionsareal inkl. to fodersiloer placeret ved siden af poltestalden. Poltestalden bygges med en taghældning på 20 grader.

Der etableres en ny fortank med en kapacitet på 120 m³.

Produktionsarealet i den nye poltestald er opgjort ud fra tegninger af stalden og indtegnet på figur 3. Inventar og foderkrybber er ikke fratrasket. Tegninger af stalden er vedlagt som bilag.

Bygning 1. Beboelse

- Bygning 2. Poltestald med to sektioner á 12 stier i hver sektion. Stierne indrettes med delvist fast gulv. Produktionsarealet er 300 m². Ventilationen bliver diffus, men to indblæsningsskorstene og to udsugningsskorstene. Der etableres gyllekøling i sektionerne med en driftstid på 2.500 timer/år og med en ammoniakreducerende effekt på 8 %.
- Bygning 3. Der etableres en ekstra sektion på poltestalden, som etableres med 12 stier. Poltestalden vil Stierne indrettes med delvist fast gulv. Produktionsarealet er 150 m². Ventilationen bliver diffus, med to indblæsningsskorstene og to udsugningsskorstene. Der etableres gyllekøling i sektionerne med en driftstid på 2.500 timer/år og med en ammoniakreducerende effekt på 8 %.
- Bygning 4. Eksisterende gyllebeholder på 220 m³ fra 1977 – nedrives sammen med eksisterende pumpebrønd.
- Bygning 5. Eksisterende gyllebeholder på 590 m³ fra 1992. Der etableres fast overdækning på gyllebeholderen, som reducerer ammoniakemissionen med 50 %.
- Bygning 6. Ny fortank med en kapacitet på 120 m³ med pumpe og biogasstuds.
- Bygning 7. Fodersilo 1 (30 tons) – placeret på betonplads på siden af poltestalden.
- Bygning 8. Fodersilo 2 (30 tons) – placeret på betonplads på siden af poltestalden.

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) i ny poltestald

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Projektet er en erhvervsmæssig nødvendighed, da den nuværende poltestald på Pilgårdsvej 28B ikke længere egner sig opstaldning af polte, idet denne ligger nabonært både hvad angår andre besætninger og ikke mindst beboelser. En placering tilknyttet denne adresse er derfor udelukket. Herudover vil det give god synergi at samle alle polte på én ejendom med hoved fokus på smittebeskyttelse.

Ejer driver Torngårdvej 10, som er ren soproduktion med afsætning af grise ved fravænning. For at opretholde den nødvendige udskiftning i soholdet skal der årligt udskiftes ca. 40% af søerne i driften. Polte til denne udskiftning kan grundet soholdets beliggenhed meget tæt på Kategori 2 natur ikke opstaldes på Torngårdvej 10. Det er således en erhvervsmæssig nødvendighed for ejer at finde alternative opstaldningsmuligheder for karantæne til de nye dyr som skal indgå i driften.

Ravndalvej 1 vil med en afsides beliggenhed og uden naboejendomme med grise udgøre en god og robust placering for en karantænestald til polte. Det giver derfor god synergi at poltene opstaldes på Ravndalvej 1 og herefter transporteres til Torngårdvej 10 i forhold til smittebeskyttelse.

Det er derfor en erhvervsmæssig nødvendighed, at der gives tilladelse til projektet.

Afløbsforhold

Der er vil ingen sanitært spildevand være fra driftsbygningerne.

Der er ingen befæstede arealer, men overfladevand fra tilkørselsvejen til stalden løber videre til gylletanken. Tagvand fra den nye poltestald samles i opsamlingsbrønde på modsatte side af vejen.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Figur 3. Afløbsplan

Foderopbevaring

Svinefoderet skal opbevares i de to siloer, som er placeret langs den nordlige facade på poltestalden.

De har en kapacitet på hver 30 tons (bygning 7 og 8 på situationsplanen).

Poltene fodres 2 gange dagligt med automatisk foderanlæg. Der er ikke egen produktion af foder, i stedet anvendes der færdigfoder. Indkøb af foder sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering af foder.

Stierne etableres med foderautomater i poltestalden, hvorfra grisene får vand og foder, og hvori der er legetøj til aktivering af poltene. Foderanlæg justeres kontinuert således, at den udfodrede mængde modsvarer til dyrenes vækst, og unødigt foderspild minimeres.

Lys

I poltestalden er der lys i stalden, når der arbejdes samt i forhold til dyrenes behov for dagslys. Lyset i stalden kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne.

Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Der opsættes udendørsbelysning ved indgangen af poltestalden (bygning 2).

Udendørsbelysningen vil blive styret af en bevægelsessensor.

Figur 4. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Ansøger ønsker at etablere følgende ny bebyggelse:

- Ny sektion til poltestald, som er identisk med de to sektioner der allerede etableres

Der sker ingen ændringer i tilkørselsforholdene. Der anvendes den nuværende indkørsel fra Ravndalvej 1 ind til gylletanken til poltestalden.

Figur 6. Indkørsler på ejendommen.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholder- kontrol	Kapacitet (m ³)	Overflade- areal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1992	10 års	590		Der etableres telt- overdækning

Gyllebeholder 2 (ned-rives)	1977	10-års	220		Flydelag
Ny fortank			120		
I alt			710		

Tabel 1. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og vaskevand.

Der er to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

Gyllebeholder 1 har en kapacitet på 590 m³ og er bygget i 1992. Der er senest foretaget beholderkontrol af gyllebeholderen i 2022. Den flydende husdyrgødning fra stalden pumpes via fortanken til gyllebeholderen. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn. Der etableres fast teltoverdækning af gyllebeholderen, som har en ammoniak-reducerende effekt på 50 %.

Gyllebeholder 2 fra 1977 vil blive fjernes sammen med nuværende pumpebrønd. Der etableres i stedet en ny fortank med en kapacitet på 120 m³. Fortanken etableres med gyllepumpe og studs til afhentning af gylle til biogas.

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle nye stalde (slagtegrise, so- og smågrisestalde), som er indsendt efter 1. maj 2023. Udslusningen skal ske, når der er en gyllehøjde på 10 cm i gyllekummen, dog oftest hver 7. dag. Den hyppige udslusning foretages manuelt. Der skal føres logbog over den hyppige udslusning.

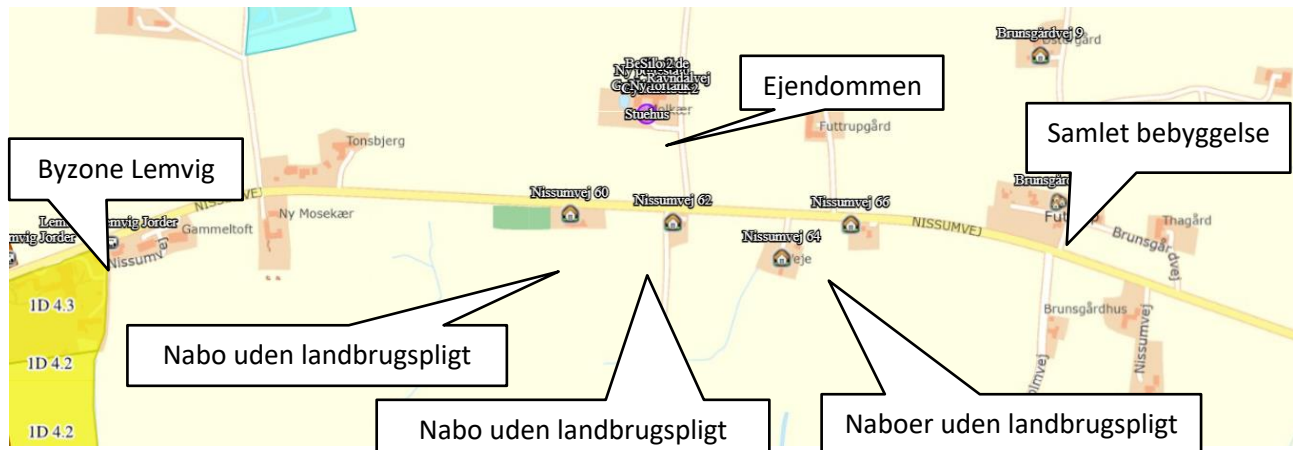
Hvis der er tale om anlæg, hvor der ikke vil være 10 cm gylle i gyllekanalerne efter 7 dage, og udslusningen derfor ikke vil ske ugentligt, kan dybden måles i gyllekanalen og noteres i logbogen. Det kan være i tilfælde som indsættelse af polte i nyt staldafsnit, en tom stald m.v. og her kan der i logbogen noteres årsagen til den manglende udslusning.

Der vil til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning § 10.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Nissumvej 60, som ligger 234 m sydvest for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Brungårdsvej 3 beliggende 652 m sydøst for anlægget. Nærmeste by er Lemtorp, Lemvig (vedtaget kommuneplan: byzone) som ligger 872 m sydvest for ejendommen.

Figur 5. Ejendommens placering. Nærmeste samlede bebyggelse er Brungårdsvej 3 beliggende 652 m fra ejendommen.

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed af Ravndalvej 1, 7620 Lemvig. Der er fundet distributionsnet (≥ 7 bar) (se figur 7). Der er ligeledes søgt på <https://www.tinglysning.dk/m/#/soeg>, men der er ikke fundet noget beskrevet under servitutter.

Figur 7. Distributionsnet rundt om ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab	X	
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier	X	
Kystnærhedszone	X	
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 2. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres. Det vurderes, at det er muligt at tage hensyn til bevaring af landskabsværdierne ved opførelse af de nye bygningerne i form af materialevalg og farver.

Herudover ligger ejendommen inden for geologiske bevaringsværdier og kystnærhedszone. Det vurderes, at projektet ikke har betydning for disse.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 871,5 kg NH₃-N/år fra stald og lager.

Af de 871,5 kg NH₃-N/år stammer de 36,0 kg H₃-N/år fra lager, som opnås ved etablering af teltoverdækning på gyllebeholderen (50 % reduktion af ammoniakemissionen fra lager).

Der har ikke været ammoniakfordampning fra stalden i 8-års drift. I nudrift etableres poltestald med 2 sektioner (endnu ikke realiseret), mens der i ansøgt drift etableres en ekstra sektion på poltestalden. Gylletankene har dog hele tiden været i drift og ammoniakfordampningen fra 8-års drift ligger på 71,6 kg NH₃-N/år. Den ene gylletank nedrives i nudrift og derfor er ammoniakfordampningen fra lager i nudrift 62,9 kg H₃-N/år.

Der er kumulation med én anden bedrift i punktet "Habitatområde-fjord" (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år. Herudover er kumulation med 2 bedrifter i punkterne "Habitatområde" og "Overdrev", men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. H28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Ca. 6,4 km syd fra ejendommen ligger Habitatområde nr. 224: Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Ca. 817 m nordvest for anlægget ligger et eng-område og betegnes som beskyttet natur.

Anlægget er beliggende ca. 4,2 km sydvest for det nærmeste kategori 1 naturområde ("Grå-grøn klint").

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 723 m syd for det nærmeste kategori 2 naturområde ("Overdrev-nord").

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 2 moser ("Mose-Nordøst" og "Mose-Sydvest") samt et overdrev ("Overdrev-Nord"), se figur 8.

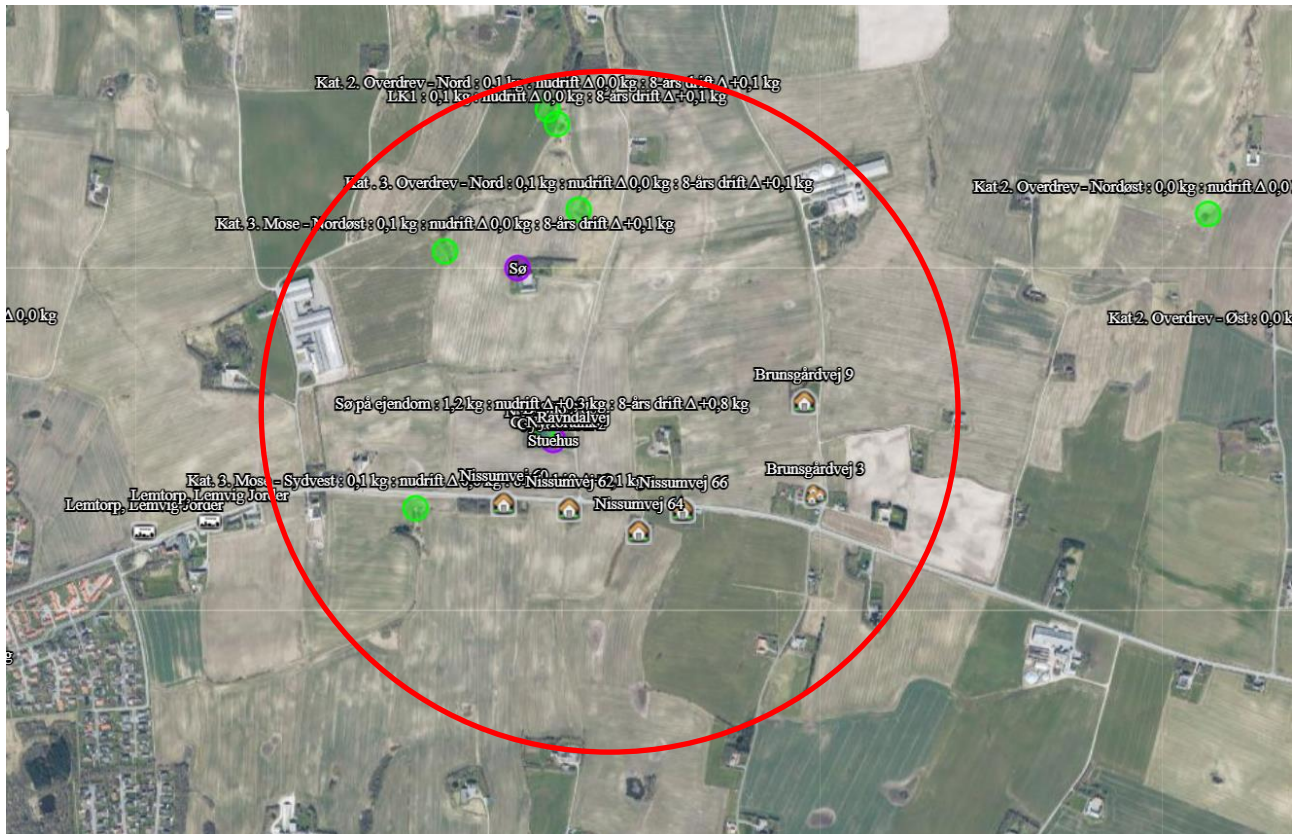
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Ca. 1,2 km nord for ejendommen ligger et område med "skov hede og mose" samt ca. 2,7 km nordøst for ejendommen ligger et overdrev.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 8 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Resultaterne af beregningerne kan ses i tabel 7.

Figur 8. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Sø på ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,7	0,2	1,1
LK1	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kat. 3. Skov, hede og mose - Nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat. 3. Overdrev - Nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 3. Mose - Sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kat. 3. Overdrev - Nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kat. 3. Mose - Nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kat 2. Overdrev - Nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 2. Overdrev - Øst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 2. Overdrev - Sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 2. Overdrev - Vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 2. Overdrev - Nord	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Kat. 1. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1. Hvid Klit	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat. 1. Grå-grøn klit	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 3. Naturberegninger

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret et eng-område, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Den nye sektion til poltestalden etableres med en afstand på ca. 817 m til en § 3 eng mod nordvest. Merbelastningen til engen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i poltestalden.

Overpumpning af gylle til beholder sker 1 gang ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Beregningen viser:

- At afstanden til nærmeste enkeltbolig er mere end 50 % af den beregnede geneafstand.
- At genekriterierne for afstand til nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med god margin.

Der er indregnet kumulation fra 1 husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse i vejnavn Engelundvej 24, 7620 Lemvig. Derudover er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Brunsgårdvej 9	0	FMK	79,4	79,4	598,9	Ja
 Nissumvej 60	0	FMK	79,4	79,4	251,2	Ja
 Nissumvej 62	0	FMK	79,4	79,4	235,8	Ja
 Nissumvej 64	0	FMK	79,4	79,4	352,5	Ja
 Nissumvej 66	0	FMK	79,4	79,4	388,4	Ja
 Brunsgårdvej 3	0	FMK	141,1	141,1	657,7	Ja
 Fabjergstad 34	1	FMK	141,1	141,1	4168,4	Ja
 Lemtorp, Lemvig Jorder	0	FMK	251	251	1022,9	Ja
 Lemtorp, Lemvig Jorder	0	FMK	251	251	866,8	Ja
 Pilgård, Nr. Nissum	0	FMK	251	251	2265,4	Ja

Tabel 4. Lugtgeneberegning.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra stalde og fodersiloer.

Den ekstra sektion i poltestalden etableres (identisk med de to andre sektioner) med et overbrusningsanlæg, som er støvreducerende.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem siloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

I den ansøgte drift vil foderet indblæses i de to fodersiloer, som placeres langs den nordlige facade af den nye poltestald. Indblæsning i de to siloer varer ca. ½ time. I forbindelse med indblæsning kan der opstå støvudvikling, den primære del af støvet opfanges af de cykloner, som er monteret i siloens top.

Siloerne er ikke placeret i umiddelbar nærhed af naboer. Det forventes derfor ikke omgivelserne vil opleve støvgener i forbindelse med indblæsningen.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på vejen ind til stalden.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via autoriseret firma.

Til- og frakørsels forhold

Der er to indkørsler til ejendommen, en til privat trafik samt en der anvendes til husdyrbruget (se figur 9).

Figur 9. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring

anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af levende dyr følger logistikken på so-ejendommen og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Transporterne forventes stort set uændrede, men der

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	52	52	Levering og flytning af polte
Indkøbt foder	12	15	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	25	25	
Afhentning af gylle til biogas	26	26	
Affald	12	12	
Øvrige	25	25	
Samlet antal transporter	152	155	

Tabel 5. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der forventes at ske en stigning på ca. 3 transporter årligt (levering af foder). Der ændres ikke i forekomsten af andre transporter.

De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender er staldventilation, gyllepumpe, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Stalden bygges med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Der etableres diffus ventilation, hvor der etableres tre indsugninger, som fordeler indsugningsluften på loftet. Dette er valgt pga. smittebeskyttelse. Herudover etableres tre udsugningsskorstene. Både indsugninger og udsugninger etableres i taghøjde.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker ugentligt. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver uge, vha. elpumpe. Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

En anden støjkilde er Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår dog af kort varighed.

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Ventilation	0	0	24 timer	Dagligt i 12 mdr.
Foderleverance	0	0	0,5 time	1 gang pr. måned
Gyllepumpning (påfyldning af gyllevogn)	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.
Gyllepumpe, fortank (støjsvag pumpe)	0	0	1 time i perioden Kl. 7.00-15.00	1 gang ugentligt

Tabel 6. Tidsrum for støjklider

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning/flytning af levende og døde dyr på bedriften. Døde dyr transporteres til Torngårdsvej 10, Lemvig, hvor de afhentes af DAKA. Transporten af disse sker i forbindelse med dagligt tilsyn af dyrene.

Gylle afhentes ca. hver 14. dag til biogasanlæg.

Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transporter er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage.

Der er ingen naboer tæt på de kommende indkørsler, der skal anvendes i ansøgt drift.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af

mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderen er underlagt 10-års kontrol, hvor man kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, som er vedlagt som bilag i ansøgningen.

Egenkontrol

- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken
- Der udføres 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.

- Vandforbruget registreres månedligt/årligt med henblik på at kunne identificere lækager. Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.
- Elforbruget registreres månedligt.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal).
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

Der er ingen dieselolie eller smøreolie på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

Der er ingen pesticider på ejendommen.

På ejendommen vil der i ansøgt drift blive opbevaret kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Medicin

Medicin opbevares i et køleskab i stalden.

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Eventuelle medicinrester bortskaffes som farligt affald. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Lemvig Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, og det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Mængden er ikke større, end at det bliver kørt direkte på genbrugsplads.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtage-station.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra autoriseret transportør, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der findes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Der er ingen olieaffald på ejendommen.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyt-tet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Døde dyr

Døde dyr transporteres til anden adresse (Torngårdsvej 10, Lemvig), hvor de opbevares overdækket af et kadaverdækken. Dette sker for at minimere smitterisikoen.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Dog er der andre regler ved opbevaring af døde dyr i lukket containere, i køle- eller fryseanlæg, jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om op-bevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. Vandforbruget vil stige, som følge af etablering af en ekstra sektion, som bygges på poltestalden. Der anvendes vand fra Lemvig vandværk. Det forventede vandforbrug i ansøgt drift vil ligge på ca. 3.400 m³, som både dækker stald og stuehus.

Der anvendes drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identifice-res, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrenser.

Energi

Elforbruget udgøres hovedsageligt af forbruget til ventilation, gyllepumpning, belysning og udfodring. Die-selolie anvendes til maskiner.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	10.000	15.000	
Dieselolie (l)	5.900	5.900	0

Tabel 7. Energiforbrug

Det anslåede elforbrug forventes at ligge på ca. 15.000 kWh.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer og trinløs styring af ventilationen. Herudover etableres gyllekøling, hvor der vil være et strømforbrug til gyllekølingspumpen. Overskudsvarmen vil blive anvendt til opvarmning af stuehuset og staldsektionerne.

Udendørs belysning er dagslysstyret, har bevægelsescensor eller tændes manuelt ved behov. Indendørs belysning styres ved timer/ styringsprogram.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	813	63	876
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	835	36	871
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	4
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende og nyt stald niveau. Der er ikke anvendt miljøteknologier i den tidligere miljøgodkendelse fra 2024, men i ansøgt drift anvendes gyllekøling i hele poltestalden inkl. den nye sektion, som bygges på poltestalden. Poltestalden er under opførelse august 2024.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,62	1,90
NY poltestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 9. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv i poltestald og ny sektion
- Der etableres gyllekøling i poltestald og ny sektion med en driftstid på 2.500 timer/år og en ammoniakreduktion på 8 %
- Der etableres teltoverdækning på gyllebeholder, som har en ammoniakreducerende effekt på 50 % ved anvendelse på 2500 timer/årligt

Der er fortaget en vurdering af fravalg af teknologier, da BAT-emissionskravet ikke var overholdt uden etablering af gyllekøling. Driftstimerne til gyllekøling er fastsat til 2500 timer/årligt og med en ammoniakreduktion på 8 %. Ved etablering af gyllekøling og teltoverdækning på gyllebeholderen overholdes BAT-kravet.

Fravalg af BAT

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologiblade "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning".

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Ikke relevant i dette projekt.